

กิจกรรม COP

การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

กลุ่มตรวจสอบภายใน 3

สำนักตรวจสอบภายใน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ความสำคัญของการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

การประเมินผลโครงการ มีความสำคัญดังนี้

1. องค์กรที่ให้ความสำคัญของการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
2. เป็นการวัดผลความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ผลผลิต และผลลัพธ์ ของงานในภาพรวมและงานแต่ละด้านของหน่วยงาน
3. ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ตรวจสอบการปฏิบัติงาน/การใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน ให้เป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับบริการในการตัดสินใจ เพื่อปรับปรุงแก้ไข เปลี่ยนแปลงโครงการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่างบประมาณ

ความหมาย

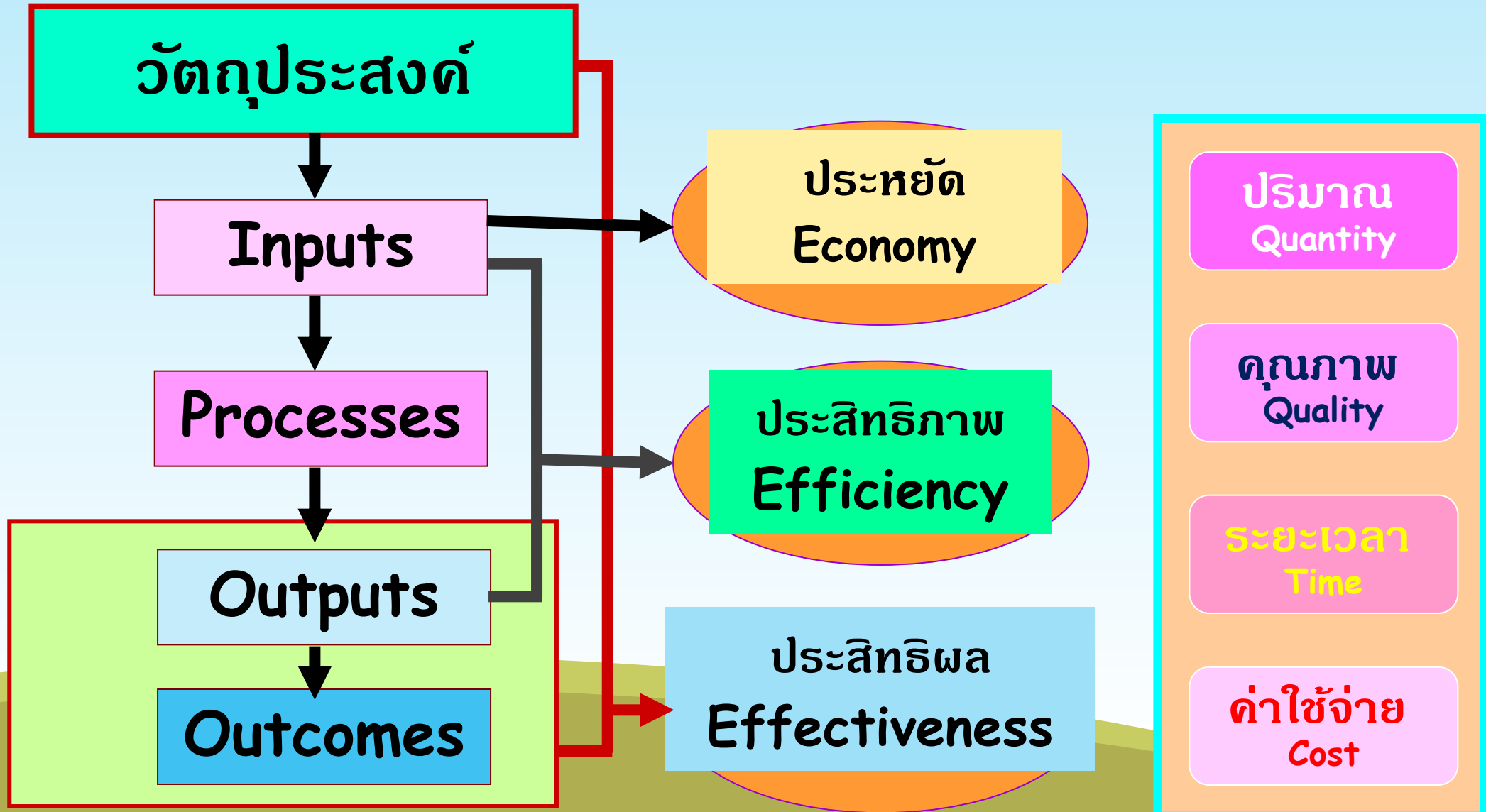
การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ ดี เป็นกระบวนการที่รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการนี้ๆ ว่า มีมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ได้แก่ วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ ผลลัพธ์ ผลที่คาดว่าจะได้รับของโครงการ

เพื่อให้ทราบว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ มีปัญหา อุปสรรคอะไร มีผลกระทบในแง่ลบต่างๆ วิจารณ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปรับปรุง

วัตถุประสงค์ของการประเมินผล

1. เพื่อทราบผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ
2. เพื่อวัดผลของโครงการโดยเปรียบเทียบกับผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการกับ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ว่าสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผนงาน/โครงการ ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและส่วนรวม
3. เพื่อหาคัดข้อมูลที่เป็นแก่ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ และผู้รับบริการ ในการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ของโครงการให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด หรือยกเลิกโครงการ
4. เพื่อทราบถึงผลลัพธ์หรือผลกระทบ ปัญหาอุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน พร้อมทั้งหาแนวทางการแก้ไข

“การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ”

ความหมาย

ผลลัพธ์ (Results) = wawalit (Outputs) + wawair (Outcomes)

wawalit (Outputs) คือ ผลที่เกิดขึ้นทันทีที่การดำเนินงานกิจกรรม/โครงการ แล้วเสร็จ

wawair (Outcomes) คือ ผลที่ตามมา พนกระทบ หรือเงื่อนไขที่เกิดจาก wawalit (Outputs) หรือ ผลที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จาก wawalit

การประเมินผล คือ เป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ ตลอดจนการพิจารณาผลลัพธ์ของแผนงาน/โครงการ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น พิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ และบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ มี ปัญหา อุปสรรคอะไร มีผลกระทบต่อในแง่มุมต่างๆ อย่างไรที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการ

ประหยัด (Economy)

หมายถึง มีการใช้จ่ายเงินอย่างระมัดระวัง ไม่สุรุ่ยสุร่าย ฟุ่มเฟือย ซึ่งส่งผลให้องค์กรลดต้นทุนหรือมีการใช้ทรัพยากรต่ำกว่าที่กำหนด โดยยังคงได้รับผลผลิตตามเป้าหมาย

ประสิทธิภาพ (Efficiency)

หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าในการบริหารงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และมีนี่ไม่ได้ว่ามีการใช้ทรัพยากรสำหรับแต่ละกิจกรรมสามารถเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน ทำให้องค์กรได้รับผลประโยชน์อย่างคุ้มค่ามากที่สุด

ประสิทธิผล (Effectiveness)

หมายถึง การดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายขององค์กร

การประเมินผลโครงการ

การประเมินผลโครงการมี 3 รูปแบบได้แก่

- 1. การประเมินก่อนเริ่มดำเนินงานโครงการ** ประเมินเพื่อวาง**แผนโครงการ** ว่าโครงการที่จะดำเนินการ มีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน สะท้อนให้เห็นถึงความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดโครงการ และเป็นการตรวจสอบความพร้อม ความเพียงพอ และคุณภาพของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ
- 2. การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ** เป็นการประเมิน**กระบวนการ** ผลการประเมินจะนำไปสู่การตัดสินใจ ปรับปรุงกิจกรรม วิธีการ หรือกระบวนการดำเนินงาน
- 3. การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ** เป็นการประเมิน**ผลลัพธ์**ของโครงการ ว่าโครงการ**ประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่** **ผลผลิตและผลลัพธ์**ของโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์/เป้าหมาย หรือไม่ **คุ้มค่าเพียงใด** ผลที่เกิดขึ้นจากโครงการก่อให้เกิดประโยชน์หรือมี**ผลกระทบด้านบวก ด้านลบ** ตามมาหรือไม่อย่างไร

การประเมินผล

การประเมินผล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

- เป็นการวัดผลความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงานในภาพรวมและงานแต่ละด้านของหน่วยงาน

- ไซ้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ตรวจสอบการปฏิบัติงาน/การใช้ทรัพยากรของ หน่วยงานให้ป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

: ประเด็นการประเมินผล ได้แก่ Economy Efficiency Effectiveness

: ตัวชี้วัดการดำเนินงาน ได้แก่ Input Process Output Outcome Impact

กรอบการพิจารณาการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นส่งผลให้เกิดความไม่มีประสิทธิภาพ หรือไม่ประหยัด หรือไม่อย่างไร
2. ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไร โดยพิจารณาที่ต้นเหตุหรือสาเหตุที่แท้จริงของสภาพปัญหาที่พบในการตรวจสอบและสาเหตุอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะได้ครอบคลุมยิ่งขึ้น
3. ปัญหาที่เกิดขึ้นมีผลกระทบอย่างไร จากสภาพปัญหาที่พบ ให้พิจารณาว่ามีผลกระทบทางตรงจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และผลกระทบทางอ้อมที่เกิดกับสังคมในด้านอื่นๆ ด้วย เช่น ผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม ผลกระทบกับความเป็นอยู่ของประชาชน เป็นต้น
4. สถานการณ์ดังกล่าวแก้ไขได้หรือไม่ พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาภายใต้ข้อจำกัดหรือศักยภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. สถานการณ์นั้นควรแก้ไขด้วยวิธีใด และจะสามารถป้องกันปัญหาในลักษณะเดียวกันนี้อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างไร โดยพิจารณาถึงวิธีการที่จะนำไปปฏิบัติได้จริงและเหมาะสม ระบุความเร่งด่วนและระยะเวลาในการแก้ไขชัดเจน
6. ใ้ตรงตัวผู้รับผิดชอบ และรับผิดชอบอย่างไร ให้มีการพิจารณาถึงผู้ที่เกี่ยวข้องที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการโดยมีการระบุชื่อบุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ รวมทั้งภารกิจและระยะเวลาในการติดตามผลอย่างชัดเจน

ขั้นตอนในการประเมินผล

กระบวนการประเมินผลสัมฤทธิ์กิจกรรม/โครงการ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. การคัดเลือกโครงการประเมินผล เป็นการเลือกโครงการเพื่อประเมินผล อาจทำโดยการประเมินความเสี่ยง การพิจารณา ตัว เป็นโครงการตามนโยบายสำคัญ เร่งด่วนของรัฐบาล มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของเกษตรกรจำนวนมาก ใช้งบประมาณสูง หรือเป็นโครงการที่ได้รับมอบหมายพิเศษ

2. การจัดทำตัวโครงการประเมิน

2.1 การวางแผนการ หรือการเตรียมการว่าจะดำเนินการอะไร อย่างไร เพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการ

- ศึกษาทบทวนรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่จะประเมิน
- กำหนดรูปแบบการประเมิน เพื่อให้เห็นแนวทางหรือกรอบความติดตามการประเมิน
- กำหนดวัตถุประสงค์สำหรับการประเมินผลให้ชัดเจน ครอบคลุม
- กำหนดประเด็นการประเมินผล ระบุตัวชี้วัด (ปัจจัยที่วัดได้) รวมทั้งเกณฑ์หรือมาตรฐานและค่าเป้าหมาย
- วิธีการ/ขั้นตอนการประเมิน เครื่องมือที่ใช้วัดเพื่อเก็บข้อมูล
- กำหนดโครงสร้างของรายงานผลการประเมิน

ขั้นตอนในการประเมินผล

2.2 การสร้างเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

- กำหนดตัวอย่างที่ต้องการศึกษา ขนาดของตัวอย่าง
  - ระบุคำถาม/ประเด็นหลักๆ ที่จะประเมิน
  - สร้างเครื่องมือในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การสุ่มตัวอย่าง วิธีการทางสถิติ
- เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบบันทึก
- ระบุแหล่งที่จะเก็บข้อมูล (ใคร ที่ไหน) และช่วงระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - พัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
  - ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด

ขั้นตอนในการประเมินผล

3. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการเตรียมการและออกตรวจสอบ/สำรวจ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาคัดข้อมูลตามที่กำหนดไว้ตามประเด็นและตัวชี้วัด

- กำหนดรูปแบบการเก็บบันทึกข้อมูล
- เลือกเทคนิควิเคราะห์ เช่น สถิติต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ที่มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของข้อมูล
- บันทึกข้อมูลลงในเอกสาร แบบฟอร์มกระดาษทำการที่กำหนด หรือจัดทำขึ้น

ขั้นตอนในการประเมินผล

4. การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่เก็บเรียบร้อยแล้วมาประมวลผล ตีความหมายข้อมูลที่ได้ออกจากการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำสาระสำคัญไปจัดทำรายงาน ในขั้นตอนต่อไป

5. การเขียนรายงานการประเมินผล นำข้อมูลที่ได้ออกจากการประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูลแล้วมาสรุป เรียบเรียง เขียนเป็นรายงานผลการติดตาม ประเมินผล โดยรายงานต้องระบุความเป็นมา ของการประเมิน ขอบเขต วิธีการ ผลการประเมิน ข้อสังเกต พร้อมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไข ปรับปรุง

6. การเผยแพร่รายงาน/ผลงาน เป็นการเผยแพร่รายงาน/ผลงานที่ดำเนินการประเมินไปสู่ ผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบของรายงาน

จรรยาบรรณของผู้ประเมินผล

1. ต้องซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ
2. ต้องมีความรับผิดชอบ
3. ต้องรักษาความลับอย่างเคร่งครัด
4. ต้องไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น
5. ต้องมีคุณธรรม
6. ความเป็นอิสระของการประเมินผล

ตำตาม/ตำตวบ

1. กรอบที่ใช้พิจารณาความคุ้มค่าของการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ?

ตอบ

1. ประหยัด (Economy)

2. ประสิทธิภาพ (Efficiency)

3. ประสิทธิผล (Effectiveness)

2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึงอะไร?

ตอบ

การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าในการบริหารงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์
และมั่นใจได้ว่าการใช้ทรัพยากรสำหรับแต่ละกิจกรรมสามารถเพิ่มผลผลิตและ
ลดต้นทุน ทำให้องค์กรได้รับผลประโยชน์

3. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึงอะไร?

ตอบ

**การดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายหรือ
วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายขององค์กร**

4. ตัวชี้วัดในการดำเนินงาน ใดที่ก่ออะไรบ้าง?

ตอบ

Input Process Output Outcome Impact

5. การประเมินผลโครงการมีที่รูปแบบ?

ตอบ

3 รูปแบบ

- 1. การประเมินก่อนเริ่มดำเนินงานโครงการ**
- 2. การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ**
- 3. การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ**

ที่มา : การสืบค้นจากระบบ INTERNET

1. การประเมินผลสัมฤทธิ์โดยตรง ที่มา : การประเมินผลสัมฤทธิ์โดยตรงการคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น สืบค้นวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2561 www.stjohn.ac.th/engineer/information%20technology/file/Download/.../Chapter6.ppt
2. เทคนิคการติดตามและประเมินผล สืบค้นวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2561 ที่มา : 61newkm.nlic.mol.go.th/Medias/Power%20Point/เทคนิคการติดตามและประเมินผล.ppt
3. การติดตามและประเมินผลโครงการ สืบค้นวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2561 ที่มา : pws.npru.ac.th/pairoj/.../20150318113659_ae975aabe12cef07e56fd48ee6483510.ppt
4. แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในมาตรฐานการ เรื่องการตรวจสอบการดำเนินงาน กรมบัญชีกลาง สืบค้นวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2561 www.cgd.go.th/cs/internet/internet/สพต-ระเบียบ.html
5. การประเมินผลโครงการ สืบค้นวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2561 ที่มา : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ <http://fms.vru.ac.th/research/vorapot/text/n9.pdf>
6. คู่มือการปฏิบัติงาน การประเมินผลโครงการ คณะทำงานวิชาการประจำศูนย์ประเมินผล ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร